

Posudzovanie zdravotného stavu na vedenie motorových vozidiel

MUDr. Ahmadullah Fathi

PULSE medicine, s. r. o., Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, Šuňava

Cieľom článku je poskytnúť aktuálne informácie o postupoch pri posudzovaní zdravotného stavu na vedenie motorových vozidiel podľa platných právnych noriem. V praxi sa často stretávame s prípadmi, že napríklad pacient po infarkte myokardu je odoslaný ku kardiológovi na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorových vozidiel, špecialista ho síce vyšetří, ale nevystaví predpísaný formulár. Mnohokrát účtuje vyšetrenie zdravotnej poisťovni a nie posudzovanému. Článok by mohol byť nápomocný pri riešení takýchto situácií.

Kľúčové slová: vedenie motorového vozidla, legislatíva, vodičské oprávnenie.

Via pract., 2009, 6 (11): 462–463

Úvod

Dôležitou podmienkou na udelenie a držanie vodičského oprávnenia je aj zdravotná a psychická spôsobilosť, o ktorých rozhodujú lekári viacerých medicínskych odborností.

S účinnosťou od 1. februára 2009 vstúpili do platnosti zmeny v oblasti posudzovania zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla podľa Zákona NR SR 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky 9/2009 Z. z. MV SR, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prílohách vyhlášky sú uvedené nové formuláre, napríklad čestné vyhlásenie posudzujúceho pred lekárskou prehliadkou, a ďalšie, ktoré doteraz neboli v praxi zaužívané. V článku sú zhrnuté základné aktuálne informácie o tejto problematike **potrebné pre bežnú prax všeobecného lekára pre dospelých**.

Zdravotná spôsobilosť

Zdravotnou spôsobilosťou sa rozumie telesná a duševná schopnosť viesť motorové vozidlo. Posudzuje sa lekárskou prehliadkou. Na základe zdravotného stavu osoby **môže byť podmienená**:

- použitím zdravotníckej pomôcky pri vedení motorového vozidla,
- možnosťou viesť len technicky upravené vozidlo,
- pravidelným podrobovaním sa lekárskej prehliadke,
- inými obmedzeniami podľa záverov lekárskej prehliadky.

Náklady spojené s posudzovaním zdravotnej spôsobilosti uhrádza ten, koho zdravotná spôsobilosť sa posudzuje.

Lekárska prehliadka

Lekársku prehliadku vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore vše-

obecné lekárstvo, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých, alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast.

Lekárskej prehliadke je povinný podrobiť sa žiadateľ a iná osoba, ktorej taká povinnosť vyplýva podľa zákona. Podľa § 29 odseku 1 vyhlášky **na účely posudzovania zdravotnej spôsobilosti sa posudzované osoby rozdeľujú do dvoch skupín**, pričom:

- žiadatelia o udelenie vodičského oprávnenia skupiny AM, A, B a T a podskupiny A1, B1 a B1 + E a držiteľia vodičského oprávnenia skupiny AM, A, B a T a podskupiny A1, B1 a B1 + E patria **do skupiny 1**;
- žiadatelia o udelenie vodičského oprávnenia skupiny C, C + E, D, D + E a podskupiny C1, C1 + E, D1, D1 + E, držiteľia vodičského oprávnenia skupiny C, C + E, D, D + E a podskupiny C1, C1 + E, D1, D1 + E a vodiči, ktorí vedú vozidlo s právom prednostnej jazdy, motorové vozidlo využívané na zasielateľstvo a taxislužbu a na poskytovanie poštových služieb patria **do skupiny 2**.

Pravidelným lekárskeym prehliadkam každých päť rokov a po dosiahnutí veku 65 rokov každé dva roky sú povinní podrobiť sa vodiči, ktorí patria do skupiny 2. Ostatní vodiči sú povinní podrobiť sa pravidelnej lekárskej prehliadke najskôr dva mesiace pred dosiahnutím veku 65 rokov a najneskôr do dvoch mesiacov po dosiahnutí veku 65 rokov a následne každé dva roky.

Za lekársku prehliadku sa považuje aj prehliadka zamestnanca a fyzickej osoby – podnikateľa, ktorý nezamestnáva iné fyzické osoby, vykonaná podľa osobitného predpisu, ak táto prehliadka spĺňa požiadavky na zdravotnú spôsobilosť ustanovené týmto zákonom. Podrobnosti

o vykonávaní lekárskej prehliadky ustanovujú všeobecne záväzné právne predpisy. Žiadateľ o udelenie vodičského oprávnenia a vodič, ktorý je podľa zákona povinný podrobiť sa lekárskej prehliadke, preukáže posudzujúcemu lekárovi pred vykonaním lekárskej prehliadky svoju totožnosť a predložia čestné vyhlásenie.

Ak žiadateľ o udelenie vodičského oprávnenia je žiadateľom vodičského oprávnenia, ktoré spadá do uvedenej skupiny 2, posudzuje sa ako vodič skupiny 2, pričom posudzujúci lekár sa v záveroch lekárskej prehliadky vyjadruje aj ku skupinám alebo podskupinám vodičského oprávnenia, ktorých je už žiadateľ o udelenie vodičského oprávnenia držiteľom.

Lekárska prehliadka zahŕňa vyšetrenie posudzujúcim lekárom; posudzujúci lekár na základe čestného vyhlásenia, zdravotnej dokumentácie, iného podnetu alebo na základe ním vykonaného vyšetrenia môže v prípade, že u posudzovanej osoby existuje podozrenie na chorobu alebo poruchu, ktorá by mohla podmieňovať alebo vylúčiť zdravotnú spôsobilosť, požiadať o odborné vyšetrenie. Odborným vyšetrením sa zisťuje splnenie minimálnych požiadaviek tak, ako je ustanovené v prílohe č. 5 vyhlášky. Výsledok lekárskej prehliadky posudzujúci lekár zaznamená do zdravotnej dokumentácie posudzovanej osoby a do dokladu o zdravotnej spôsobilosti. **Platnosť dokladu o zdravotnej spôsobilosti** podľa prílohy č. 7 vyhlášky je jeden rok od dátumu vyhotovenia.

Záver lekárskej prehliadky

Ak sa lekárskou prehliadkou **nezistí poškodenie zdravia**, pre ktoré by posudzovaná osoba nemohla viesť motorové vozidlo určitej skupiny alebo podskupiny, posudzujúci lekár v záveroch lekárskej prehliadky uvedie, že **posudzovaná osoba je zdravotne spôsobilá viesť vozidlo tejto skupiny alebo podskupiny**.

Ak sa lekárskou prehliadkou **zistí poškodenie zdravia**, pre ktoré **posudzovaná osoba nie je schopná viesť motorové vozidlo určitej skupiny** alebo podskupiny, posudzujúci lekár v záverečnej lekárskej prehliadke uvedie, že **posudzovaná osoba nie je zdravotne spôsobilá viesť motorové vozidlo takej skupiny alebo podskupiny**.

Ak sa lekárskou prehliadkou **zistí poškodenie zdravia**, pre ktoré je **zdravotná spôsobilosť podmienená na základe zdravotného stavu osoby obmedzeniami** podľa záverov lekárskej prehliadky, **posudzujúci lekár navrhne obmedzenie vodičského oprávnenia** tak, aby toto obmedzenie zodpovedalo zdravotnej spôsobilosti posudzovanej osoby. Návrh na obmedzenie vodičského oprávnenia zaznamená posudzujúci lekár prostredníctvom harmonizovaného kódu podľa prílohy č. 9 vyhlášky do zdravotnej dokumentácie a do dokladu o zdravotnej spôsobilosti.

Psychická spôsobilosť

Psychickou spôsobilosťou sa rozumie schopnosť viesť motorové vozidlo bez zníženia, narušenia alebo obmedzenia minimálnej úrovne psychických schopností. Posudzuje ju **psychológ s certifikátom na certifikovanú činnosť dopravná psychológia**.

Psychologickému vyšetreniu je povinný podrobiť sa žiadateľ o udelenie vodičského oprávnenia skupiny C, C + E, D, D + E a podskupiny C1, C1 + E, D1 a D1 + E a iná osoba, ktorej taká povinnosť vyplýva podľa zákona. **Pravidelným psychologickým vyšetreniam** každých päť rokov a po dosiahnutí veku 65 rokov každé dva roky sú povinní podrobiť sa vodiči uvedení v skupine 2.

Doklad o zdravotnej spôsobilosti a doklad o psychickej spôsobilosti

Vodiči skupiny 2 **musia mať pri vedení motorového vozidla** pri sebe **doklad o zdravotnej a doklad o psychickej spôsobilosti**.

Povinnosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti

Ak **posudzujúci lekár** pri pravidelnej lekárskej prehliadke u vodičov skupiny 2 **zistí zmenu zdravotnej spôsobilosti**, je povinný najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa vykonania lekárskej prehliadky **oznámiť** túto skutočnosť

orgánu Policajného zboru príslušnému podľa miesta pobytu posudzovanej osoby.

Podobne postupuje **posudzujúci psychológ** pri pravidelnom psychologickom vyšetrení, ak zistí, že osoba nie je psychicky spôsobilá na vedenie motorového vozidla.

Povinnosť **oznámiť** zmenu zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla **orgánu Policajného zboru** príslušnému podľa miesta pobytu posudzovanej osoby, má **aj iný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti**, ktorý **zistí skutočnosti podmieňujúce alebo vylučujúce zdravotnú spôsobilosť** na vedenie motorového vozidla mimo pravidelných lekárskejších prehliadok.

Obmedzenie a odobratie vodičského oprávnenia

Ak sa lekárskou prehliadkou, psychologickým vyšetrením alebo preskúšaním odbornej spôsobilosti zistilo, že držiteľ vodičského oprávnenia je spôsobilý viesť len niektoré skupiny a podskupiny motorových vozidiel alebo len niektoré motorové vozidlá, alebo len motorové vozidlo osobitne technicky upravené, orgán Policajného zboru **obmedzí držiteľovi vodičské oprávnenie** tak, aby zodpovedalo jeho zdravotnej spôsobilosti, psychickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti.

Vodičské oprávnenie sa odoberie tomu, kto:

- nie je spôsobilý viesť motorové vozidlo pre stratu zdravotnej spôsobilosti alebo psychickej spôsobilosti,
- nepreukázal, že sa v určenom rozsahu a v určenej lehote podrobil nariadenému preskúšaniu odbornej spôsobilosti alebo preskúšaniu zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti.

Rozhodnutím o odobratí alebo obmedzení rozsahu vodičského oprávnenia sa jeho držiteľovi počas odobratia alebo obmedzenia rozsahu vodičského oprávnenia zakazuje viesť motorové vozidlo až do času jeho vrátenia; ak ide o obmedzenie rozsahu vodičského oprávnenia, zakazuje sa mu viesť len motorové vozidlo tej skupiny a podskupiny vodičského oprávnenia, ktorého rozsah je obmedzený.

Vrátiť odobraté vodičské oprávnenie alebo obnoviť jeho pôvodný rozsah možno

len po preskúmaní zdravotnej spôsobilosti alebo psychickej spôsobilosti, po preskúšaní odbornej spôsobilosti a po splnení ostatných podmienok uvedených v rozhodnutí o odobratí vodičského oprávnenia alebo obmedzení rozsahu vodičského oprávnenia.

Náklady spojené s preskúmaním zdravotnej spôsobilosti alebo **psychickej spôsobilosti** uhrádza ten, komu bolo vodičské oprávnenie odobraté, komu bol jeho rozsah obmedzený alebo komu sa na základe rozhodnutia príslušného orgánu uložil zákaz viesť motorové vozidlo.

Dôležitá informácia

Psychickú spôsobilosť posudzuje psychológ s certifikátom na certifikovanú činnosť dopravné psychológie. Lekári pracovnej zdravotnej služby, ktorí neposkytujú všeobecnú ambulanciu zdravotnú starostlivosť, nie sú uvedení ako posudzujúci lekári, preto lekársku prehliadku vykonávajú podľa osobitných predpisov.

Záver

Pri posudzovaní zdravotného stavu na vedenie motorových vozidiel sa zohľadňuje úroveň telesnej schopnosti a duševnej spôsobilosti posudzovanej osoby. Pri psychologickom vyšetrení žiadateľa o udelenie vodičského oprávnenia skupiny 2 je potrebné prihladiť aj na predchádzajúce záznamy v zdravotnej dokumentácii, čo si vyžaduje spoluprácu všeobecného lekára a psychológa. **Posudzovanie zdravotného stavu na vedenie motorových vozidiel** si často **vyžaduje interdisciplinárnu spoluprácu** aj ďalších odborníkov (kardiológ, oftalmológ, atď.), pričom celú túto činnosť **manažuje všeobecný lekár**.

Referencie

1. Zákon NR SR 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
2. Vyhláška 9/2009 Z. z. MV SR, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

MUDr. Ahmadullah Fathia
PULSE medicine, s.r.o., Ambulancia
všeobecného lekára pre dospelých
Trojičné námestie, 059 39 Suňava
fathia@post.sk

Viac informácií nájdete na

www.solen.sk